

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Urtos/1/2020
Identifikačné číslo spisu:	6018016438
Dátum vydania rozhodnutia:	04.03.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:6018016438.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Petra Paludu, v trestnej veci odsúdeného B. M., na neverejnom zasadnutí konanom dňa 4. marca 2020 v Bratislave, v konaní o odklad výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 4. decembra 2019, sp. zn. 3Ntc/18/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného B. M. sa z a m i e t a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo 4. decembra 2019, sp. zn. 3Ntc/18/2018 (ďalej tiež len „krajský súd“), podľa § 409 ods. 2 Tr. por. zamietol žiadosť odsúdeného B. M. o odklad výkonu uznaného trestu odňatia slobody vo výmere 2 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, o výkone ktorého trestu (jeho pokračovaní) bolo rozhodnuté rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. júna 2019, sp. zn. 3Ntc/18/2018.

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že krajský súd z dôvodu dlhodobých zdravotných problémov odsúdeného a najmä pre jeho plánovanú operáciu na 9. októbra 2019, mu už raz uznesením z 8. októbra 2019, sp. zn. 3Ntc/18/2018, povolil odklad výkonu trestu odňatia slobody o dva mesiace, t. j. do 8. decembra 2019.

Pred uplynutím tejto lehoty odsúdený dňa 3. decembra 2019 doručil krajskému súdu svoju ďalšiu žiadosť o odklad výkonu trestu odňatia slobody, zdôvodňujúc ju nemožnosťou nastúpenia na plánovanú operáciu dňa 9. októbra 2019, nakoľko pre zdravotné komplikácie nemohol absolvovať predoperačné vyšetrenia. Nový termín jeho operácie je naplánovaný na 21. januára 2020.

Opätovným dôvodom posudzovanej žiadosti je podľa krajského súdu dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav odsúdeného, ktorý v roku 2005 prekonal akútnu cievnu mozgovú príhodu s expresívnou afáziou stredne ťažkého stupňa, ktorej následky pretrvávajú dodnes. Odsúdený má poruchu reči, zabúda, čo chce povedať, je dezorientovaný a nevládze vykonávať bežné činnosti života, pomáha mu opatrovatel'.

Prvostupňový súd ďalej konštatoval, že odsúdený k svojej opätovnej žiadosti predložil potvrdenie o objednaní na operáciu na Urologickej klinike Univerzitnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach a tiež správu od kardiológa MUDr. Romana Maróczyho, podľa ktorej bol pacient konzultovaný pre namáhavú zhoršujúcu sa angínu pectoris, pričom bol upozornený na aktuálny dlh zdravotnej poisťovni a bol poučený o nutnosti riešenia tejto situácie, čo akceptoval. Predĺžený termín prijatia bol do 28. januára 2020.

Prvostupňový súd na základe týchto skutočností dospel k záveru, že u odsúdeného nie sú splnené zákonné podmienky pre ďalšie predĺženie pobytu na slobode v zmysle odkladu výkonu trestu odňatia slobody. Z predložených správ podľa tohto súdu vyplýva, že zásadným problémom, prečo nemohol a v súčasnosti nemôže byť liečený operačným zákrokom, na ktorý odkazuje, je zrejme jeho dlh v zdravotnej poisťovni. Odsúdený pritom nepredložil dôkaz o tom, že operácia naplánovaná pôvodne na 9. októbra 2019 musela byť odložená z objektívnych dôvodov a nie pre výhovorky či nezaplatenie dlhu zdravotnej poisťovni v snahe takto odložiť lekársky výkon - operáciu, na ktorú poukázal už vo svojej prvej žiadosti o odklad výkonu trestu odňatia slobody, ktorej bolo vyhovené. Podľa prvostupňového súdu súhrn týchto skutočností dovoľuje prijať podozrenie, že odsúdený využíva zákonné obštrukcie na to, aby minimálne do nového roku dosiahol ďalší odklad výkonu trestu. Prvostupňový súd v tejto súvislosti uviedol, že pokiaľ bude zistené, že obvinený potrebuje vykonať lekársky zákrok mimo výkonu trestu odňatia slobody (Nemocnice pre obvinených a odsúdených a ÚVTOS Trenčín), potom na základe žiadosti podloženej príslušnou zdravotnou dokumentáciou môže byť odsúdenému prerušený výkon trestu odňatia slobody na nevyhnutnú dobu lekárskeho zákroku, resp. na hospitalizáciu mimo označenej nemocnice.

Svoje nesúhlasné stanovisko s označeným rozhodnutím krajského súdu obvinený zaujal sťažnosťou, ktorá bola tomuto súdu doručená dňa 19. decembra 2019. Uviedol, že k žiadosti o odklad výkonu trestu odňatia slobody priložil aj potvrdenia o svojom zdravotnom stave. Nie je pravdou, čo uvádza krajský súd, že využíva zákonné obštrukcie, aby dosiahol ďalší odklad výkonu trestu. Krajský súd si podľa obvineného nesprávne vyložil dôvody, pre ktoré nedošlo k uskutočneniu jeho operácie. Pôvodný termín operácie naplánovaný na 9. októbra 2019 bol podľa obvineného nemocnicou presunutý na 19. novembra 2019. Predoperačné vyšetrenia mal tým pádom absolvovať okolo 12. novembra 2019, avšak pre zdravotné komplikácie sa tam nemohol dostaviť. Nebol schopný sa postaviť z postele ani za pomoci syna, zle sa cítil od srdca, pripomenul, že má diagnostikovanú angínu pectoris, na ktorú sa lieči. Po čiastočnom zlepšení sa nakoniec v sprievode syna dostavil dňa 19. novembra 2019 na operáciu do Košíc, avšak mu bolo oznámené, že ho nemôžu operovať. Nie však z dôvodu dlžoby v zdravotnej poisťovni, ale pre chýbajúce predoperačné vyšetrenia. Na tento dlh bol upozornený svojim kardiológom, avšak to vôbec nesúviselo s operáciou na urológii či jeho žiadosťou o odklad výkonu trestu odňatia slobody. Svojej dlžoby si je vedomý, avšak táto vznikla dávno pred nariadením výkonu trestu, nie ako obštrukčné správanie za účelom cieleného odkladu operácie. Nevykonanie operácie v pôvodných termínoch dňa 9. októbra 2019 a 19. novembra 2019 nebolo zapríčinené jeho dlhom, pričom to nebude prekážkou ani v novom termíne operácie dňa 21. januára 2020. V závere svojho podania obvinený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „sťažnostný súd“) navrhol, aby zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a vyhovel jeho žiadosti o odklad výkonu trestu odňatia slobody.

Najvyšší súd ako súd nadriadený v zmysle ustanovenia § 190 ods. 2 písm. b) Tr. por., po preskúmaní veci zistil, že sťažnosť odsúdeného je prípustná podľa § 409 ods. 4 Tr. por., bola podaná oprávnenou osobou podľa § 186 ods. 1 Tr. por., v zákonom ustanovenej lehote a na zákonom určenom mieste v súlade s § 187 ods. 1 Tr. por. Na jej podklade preto najvyšší súd v rozsahu podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel pritom k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 409 ods. 1 Tr. por., ak odsúdený pred nástupom výkonu trestu odňatia slobody ochorie na takú vážnu chorobu, že dočasne nie je spôsobilý nastúpiť výkon trestu, pretože je v ústavnej zdravotnej

starostlivosti, zašle súdu žiadosť o odklad výkonu trestu spolu s lekárskou správou o svojom zdravotnom stave nie staršou ako 30 dní; v žiadosti je povinný uviesť aj adresu zdravotníckeho zariadenia, ktoré mu poskytuje zdravotnú starostlivosť. Ak žiadosť neobsahuje uvedené náležitosti, predseda senátu vyzve odsúdeného, aby žiadosť doplnil v lehote 10 dní; inak sa o žiadosti nekoná, o čom predseda senátu vo výzve odsúdeného poučí.

Podľa § 409 ods. 2 Tr. por. na žiadosť predsedu senátu oznámi nemocnica pre obvinených a odsúdených, či zdravotnícke zariadenie Zboru väzenskej a justičnej stráže môže poskytnúť odsúdenému, ktorý požiadal o odklad výkonu trestu podľa odseku 1, potrebnú starostlivosť, alebo na aký čas navrhuje odložiť výkon trestu. Predseda senátu na potrebný čas odloží výkon trestu odňatia slobody, ak v zdravotníckom zariadení Zboru väzenskej a justičnej stráže nemožno poskytnúť potrebnú zdravotnú starostlivosť.

Vychádzajúc z citovanej právnej úpravy, najvyšší súd dôvodí, že v posudzovanom prípade nie je splnená ani len základná podmienka pre povolenie odkladu výkonu trestu odňatia slobody, keďže zo samotných podaní odsúdeného vyplýva, že v čase podania svojej žiadosti o odklad výkonu trestu (a ani neskôr) sa nenachádzal, resp. nebol liečený v ústavnej zdravotnej starostlivosti. Predseda senátu krajského súdu postupoval správne, ak za danej situácie odsúdeného nevyzýval na predloženie aktuálnej lekárskej správy (nie staršej ako 30 dní) a nežiadal nemocnicu pre obvinených a odsúdených, či dokáže odsúdenému poskytnúť potrebnú zdravotnú starostlivosť. Takýto postup by bol totižto namieste len v tom prípade, ak by uvedená základná podmienka v zmysle § 409 ods. 1 Tr. por. bola splnená.

Na konštatovanom nič nemení ani plánovaná operácia odsúdeného, ktorej pôvodný termín (9. októbra 2019) bol z viacerých príčin opakovane odkladaný (najprv na 19. novembra 2019 a následne na 21. januára 2020). Najvyšší súd v tomto smere vyvinul iniciatívu a na uvedenej urologickej klinike zisťoval či odsúdený podstúpil dňa 21. januára 2020 operačný zákrok, pričom bol vyrozumený, že sa naň nedostavil, svoju absenciu nijakým spôsobom nevysvetlil a akékoľvek pokusy o nadviazanie telefonického spojenia s ním dopadli neúspešne. Z týchto dôvodov momentálne nie je v jeho prípade naplánovaný ďalší - náhradný termín operácie. Z prípisu, ktorý bol cestou krajského súdu dňa 5. februára 2020 doručený najvyššiemu súdu pritom vyplýva, že pohyb odsúdeného bol zachytený v susednej Rakúskej republike. Súhrn týchto skutočností podľa najvyššieho súdu len potvrdzuje dôvodnosť zamietnutia žiadosti odsúdeného o odklad jeho výkonu trestu.

Záverom, nemajúc vplyv na správnosť sťažnosťou napádaného uznesenia, neušlo pozornosti najvyššieho súdu nesprávne poučenie o opravnom prostriedku, ktoré krajský súd adresoval stranám konania, keď uviedol, že: „Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) dní od jeho oznámenia...“. Ustanovenie § 187 ods. 1 Tr. por. v znení zákona č. 161/2018 Z. z., účinného od 1. júla 2018, s menšími výnimkami podľa § 83 ods. 2 a § 204 ods. 1 Tr. por., totiž oprávneným subjektom umožňuje podať sťažnosť do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Citované poučenie teda vychádza z neaktuálneho Trestného poriadku.

Z vyššie rozvedených dôvodov rozhodol najvyšší súd spôsobom, ako je to vyjadrené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.